מנורת המאור — המזנה על אשתו כעובד ע"ז

המזנה על אשתו כאלו עובד ע"ז. דכתי' (איוב לא, ט) אם נפתה לבי על אשה ועל פתח רעי ארבתי. ואין פתוי אלא ע"ז, דכתי' (דברים יא, טז) השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים. וכל אשה המזנה על בעלה כאלו עובדת ע"ז, דכתיב (משלי ב, יז) העוזבת אלוף נעוריה ואת ברית אלהיה שכחה.

וגרסי' במדרש, הנואף והנואפת עוברים על עשרת הדברות. כיצד. ראשון, אנכי ה' אלהיך, לא תנאף. הרי שהנואף אשת חבירו כופר במציאות הב"ה. לא יהיה לך אלהים אחרים וגו', וכתיב בו כי אנכי ה' אלהיך אל קנא, וכתי' (במדבר ה, יד) בשוטה ועבר עליו רוח קנאה, או עבר עליו רוח קנאה. שני פעמים קנאה. ולמה שני פעמים, שהוא מקנא הב"ה ואישה. וכן הוא אומר, כי מנחת קנאות היא, אחת להב"ה ואחת לאישה. הרי שהנואפת תחת אישה כאלו כפרה בהב"ה, שהוא מקנא בה. לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא, וזה נואף ונשבע על שוא שלא עשה. זכור את יום השבת לקדשו. כהן יש לו אשה, אם ישראל נואף אותה ויולדת ממנו זכר, עומד ומשמש בבית המקדש ועורך עצים ומעלה עולות בשבת, כסבור שהוא בנו של כהן, ונמצא מחלל את השבת. כבד את אביך. שהנואף את אשת איש מתעברת ממנו, ואומרת לבעלה ממך אני מעוברת, ויולדת, והבן גדל ועומד בשוק ומחרף ומבזה את הנואף, כסבור שאינו אביו, והוא אביו. לא תרצח. שהנואף נכנס על מנת שאם יתפש או יהרוג או יהרג. לא תנאף, הרי הוא נואף. לא תגנוב, הרי הוא גונב מקור חבירו. וכן הוא אומר מים גנובים ימתקו. לא תענה ברעך עד שקר, והרי זו מעידה עדות שקר ואומרת לבעלה ממך אני מעוברת, ואינה מעוברת אלא מן הנואף. לא תחמוד אשת רעך, והרי הוא חומד אותה. הרי שהנואף והנואפת עוברים על כל עשרת הדברות. ועליה אומר שלמה ומוצא אני מר ממות את האשה אשר היא מצודים וחרמים. צודה בעולם הזה וצודה לעולם הבא. החרם הזה הוא צד במים ואינו צד ביבשה, אבל האשה צדה במים וביבשה.

למה החמירה [התורה] בזנות כל כך. שכל העבירות שבתורה, שאין להם רושם, יש להם עונש תוספת. ר"ל רושם, שעדין הגניבה בידו נכרת בעין, ותוספת, ר"ל ישלם יותר ממה שגנב, כלומר, אם גנב אחד ישלם שנים, שנא' (שמות כב, ג) אם המצא תמצא בידו הגניבה משור עד חמור עד שה חיים שנים ישלם. ואם יש להם רושם, ר"ל טבח או מכר ואין הגניבה נכרת בעין, ישלם חמשה בקר תחת השור וארבע צאן תחת השה. והבא על אשת איש והוליד ממנה ממזר, הרי עשה רושם, כ"ש שיענש כפלים וכפלי כפלים. וכן הוא אומר מעוות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות, ופירשו רז"ל זה שבא על הערוה והוליד ממנה ממזר. וגרסי' בפ' במה מדליקין בעון גלוי עריות וע"ז והשמטת שמיטין גלות בא לעולם, ומגלין אותן ממקומן, ובאין אחרים ויושבים במקומם, שנא'

(ויקרא יח, כז) כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם, וכתי' (ויקרא יח, כה) ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה ותקיא הארץ את יושביה.

וצריך אדם ליזהר מאד שלא ישא ולא יתן עם הנשים, ולא ישנא עמהם, כדי שלא יבא לידי זנות עמהם. דתנן ואל תרבה שיחה עם האשה, באשתו אמרו, קל וחומר באשת חבירו. מכאן אמרו חכמים, כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו, ובוטל מדברי תורה, וסופו יורש גיהנם.

וגרסי' במ' דרך ארץ אל תרבה שיחה עם האשה, שכל שיחתה של האשה אינה אלא ניאופין ותחלת הזנות, ומתוך השיחה באין אל השחוק, ומתוך השחוק באין לידי קלות ראש, ומתוך קלות ראש באין לזנות, דתנן שחוק וקלות ראש מרגילין לערוה, וקלות ראש בנשים סופו בא לידי ניאוף. ואסור להסתכל בפני הערוה, ואפי' בפנויה, שנא' (איוב לא, א) ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה, כ"ש על בעולה. אבל מסתכלין בפני הכלה כשהיא בחופה, כדי לחבבה על בעלה. ר' אחאי בר יאשיה אומר, כל הצופה בנשים סופו בא לידי עבירה, וכל המפנה לבו מן העבירה ולא עשאה, אפי' הוא ישראל, ראוי הוא להעלות עולה ככהן גדול על המזבח, שנא' (שמות כד, ה) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות. כל מי ששם עצמו נער מן העבירה ולא עשאה, ניזון מזיו השכינה כמלאכי השרת, שנא' (שמות כד, יא) ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו. ואסור לחבק לערוה, ואפי' לישק על ידה דרך כבוד, חוץ מהבן לאמו. ואפילו אחותו הגדולה ממנו, או אחות אביו, או אחות אמו, אסור. אמרו על ר' זירא, שכשהיה בא מבית המדרש שהיה מנשק בקצה בגדה של אחותו הגדולה, דרך כבוד, ולא היה ברצון חכמים, וכשנתברר לו הדבר פירש ממנו. ומותר לאשה לנשק לבנה עד שיהא בן שתים עשרה שנה, ומכאן ואילך אסור. והאב מנשק לבתו עד שתהא בת תשע שנים, ומכאן ואילך אסור.